

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 13.1.2009
KOM(2008) 898 v konečném znění

STANOVISKA KOMISE

k doporučení Evropské centrální banky pro nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 2533/98 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou

STANOVISKA KOMISE

k doporučení Evropské centrální banky pro nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 2533/98 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou

1. Úvod

- 1.1. Dne 15. září 2008 Evropská centrální banka (dále jen „ECB“) přijala doporučení¹ (dále jen „doporučení“) pro nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 2533/98 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou (dále jen „nařízení“).
- 1.2. Dne 13. října 2008 se Rada rozhodla konzultovat Komisi a vyzvala ji, aby co nejdříve vyjádřila své stanovisko k doporučení.

2. OBECNÝ ODKAZ NA ÚKOLY ESCB

- 2.1. Komise vítá, že cílem doporučení je minimalizovat celkovou zpravodajskou zátěž a především zátěž referenčního souboru zpravodajských jednotek – současného i budoucího. V tomto ohledu je mandát ECB stanovovat statistickou zpravodajskou povinnost pro referenční soubor zpravodajských jednotek obecně omezen, mimo jiné Smlouvou o ES a článkem 5 protokolu (č. 18) o statutu Evropského systému centrálních bank (dále jen „ESCB“) a ECB.
- 2.2. Nicméně vzhledem k tomu, že doporučení nevynezuje, jaký druh „informací“ – jak je uvedeno v čl. 2 odst. 1 nařízení – může ECB shromažďovat od referenčního souboru zpravodajských jednotek, ECB může tyto „informace“ shromažďovat na základě svých pravomocí vymezených ve Smlouvě o ES v rozsahu nezbytně nutném pro provádění úkolů ESCB.
- 2.3. Termín „evropská statistika“ používaný v doporučeném nařízení není vymezen. Doporučené nařízení by navíc mohlo pojednávat o „statistice eurozóny“, aniž by mělo vliv na kompetence statistických systémů. V tomto ohledu by znění doporučeného nařízení mohlo zahrnovat definici „evropské statistiky“ a „statistiky eurozóny“, což bere v úvahu příslušné oblasti kompetencí a zároveň reflektuje skutečnosti, které jsou obsaženy v plánovaném nařízení o evropské statistice, konkrétně v podobě využití statistických pracovních programů pro určení obsahu evropské statistiky.
- 2.4. Účinná spolupráce mezi Evropským statistickým systémem (dále jen „ESS“) a ESCB je nezbytná pro to, aby se zajistil koordinovaný přístup ve všech oblastech evropské statistiky – například v rámci evropského systému účtů – a aby nedošlo k případnému překrývání statistické práce na evropské úrovni, především v oblastech statistiky platební bilance, finančních účtů a statistiky podnikání. Z tohoto důvodu je

¹ Úř. věst. C 251, 3.10.2008, s. 1.

důležité, aby se nově založený výbor ESS příslušnou měrou podílel na procesu přípravy statistických pracovních programů ESCB. Koordinovaný přístup by také přispěl k minimalizaci celkové zpravodajské zátěže dotazovaných. O spolupráci mezi ESS a ESCB by navíc na provozní úrovni měla pojednávat pracovní ujednání.

- 2.5. Vzhledem k významu koordinovaného přístupu ve všech oblastech evropské statistiky a vzhledem k potřebě snížit zpravodajskou zátěž referenčního souboru zpravodajských jednotek může být třeba, aby doporučené nařízení bylo jasnější ve vztahu k údajům, které mají být shromažďovány a sestavovány, mimo jiné v oblasti statistiky finanční stability a makrobezpečnostních ukazatelů, aby bylo možné včas zjišťovat potenciální rizika ve všech zemích a odvětvích. Z tohoto důvodu a za účelem zajištění účinnosti využívání údajů shromážděných od referenčního souboru zpravodajských jednotek na základě doporučeného nařízení je třeba, aby docházelo ke koordinované výměně informací mezi ESS a ESCB, především proto, aby Komise pravidelně dostávala statistické údaje, včetně údajů pro jednotlivé země, potřebné pro účinné provádění činností Společenství podle čl. 285 odst. 1 Smlouvy o ES a pro plnění dalších úkolů souvisejících s procesem vytváření politiky. Doporučené nařízení by tedy mělo obsahovat zvláštní ustanovení, která by zajistila přenos příslušných údajů z ESCB do ESS.

3. ÚPRAVA REFERENČNÍHO SOUBORU ZPRAVODAJSKÝCH JEDNOTEK

- 3.1. Komise uznává, že je třeba upravit rozsah souboru zpravodajských jednotek, jak je vyjádřeno v doporučení, a především že ECB potřebuje mít možnost shromažďovat potřebné statistické informace od různých druhů finančních institucí, včetně pojišťoven a penzijních fondů, aniž by příliš rozšiřovala rozsah souboru zpravodajských jednotek. ESCB by obecně shromažďoval statistické informace za podmínky, že příslušné informace doposud neshromažďují jiné orgány, včetně institucí ESS, a že výhody převáží nad náklady na tuto činnost.
- 3.2. Lze poznamenat, že „banky poštovních úřadů“ zmíněné v čl. 2 odst. 2 písm. b) doporučeného nařízení patří do kategorie „Ostatní měnové finanční instituce“ a spadají pod sektor „finančních institucí“ zmíněný v čl. 2 odst. 2 písm. a) doporučeného nařízení.
- 3.3. Ustanovení čl. 2 odst. 2 písm. d) doporučeného nařízení by také mohla poněkud konkrétněji pojednávat o „institucích elektronických peněz“, které jsou vymezeny v čl. 1 odst. 3 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/46/ES ze dne 18. září 2000 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností (dále jen „směrnice o elektronických penězích“).
- 3.4. Jelikož pojmy „přeshraniční pozice“, „přeshraniční transakce“, „finanční pozice“ a „finanční transakce“ použité v čl. 2 odst. 2 písm. c), d) a e) doporučeného nařízení nejsou výslovně vymezeny ani nejsou dostatečně přesné pro vymezení kategorií souboru zpravodajských jednotek, vyšší jasnosti by se dalo dosáhnout upřesněním zpravodajských jednotek, které tvoří soubor zpravodajských jednotek uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. c), d) a e) doporučeného nařízení.

- 3.5. Pokud by úprava souboru zpravodajských jednotek v doporučení vedla k významnému zvýšení zátěže dotazovaných ve statistikách, musí být doloženo další opodstatnění, neboť taková úprava může mít také vliv na shromažďování statistických údajů Evropským statistickým systémem. Doporučené nařízení by tedy mělo například zajistit, aby nedošlo ke dvojímu shromažďování údajů ESS a ESCB.
- 3.6. Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 177/2008, kterým se zavádí společný rámec pro registry hospodářských subjektů pro statistické účely, musí vnitrostátní úřady podávat Komisi (Eurostatu) zprávy o mezinárodních skupinách podniků a o jednotkách, které je tvoří, a Komise (Eurostat) vytvoří síť registrů o mezinárodních skupinách podniků. Jelikož se mohou této síti účastnit státní centrální banky a Evropská centrální banka, mohl by být v této souvislosti vyzván ESCB k tomu, aby síť využíval v co nejvyšší míře.

4. STATISTICKÉ ZÁSADY

- 4.1. Komise vítá návrh ECB, že nařízení by mělo obsahovat odkaz na statistické zásady, kterými se řídí vývoj, vypracovávání a šíření statistik Evropským systémem centrálních bank.
- 4.2. Vzhledem k tomu, že ESS a ESCB jsou organizovány na základě dvou paralelních systémů a řídicích struktur a statistické zásady, kterými se řídí ESS, se nemusí plně shodovat se zásadami ESCB, bylo by vhodné vymezit statistické zásady, kterými se řídí vývoj, vypracovávání a šíření statistik ESCB.
- 4.3. Komise zvláště vítá, že doporučení zmiňuje statistické zásady, které by podpořily průhlednost údajů tím, že by zpřístupnily veřejnosti informace o metodách a postupech používaných ESCB.

5. REŽIM UTAJOVÁNÍ INFORMACÍ

- 5.1. Komise obecně vítá, že do doporučeného nařízení byla zahrnuta ustanovení o utajování informací, kterými se řídí výměna důvěrných informací v ESCB a mezi institucemi ESCB a institucemi ESS, spolu s ustanoveními, která reagují na plánované nařízení o evropské statistice a kterými se řídí přenos důvěrných informací z institucí ESS do institucí ESCB. Doporučené nařízení by nicméně mělo jasněji rozlišovat mezi těmito dvěma režimy, aby případně nedošlo k nesprávnému výkladu.
- 5.2. Současná existence dvou režimů utajování informací — režimu ESS a režimu ESCB — může vést ke vzniku potíží s provozním řízením i k případným nepochopením ze strany dotazovaných.
- 5.3. Aby se, mimo jiné, zajistila důvěra referenčního souboru zpravodajských jednotek v ochranu důvěrných informací, režim utajování informací ESCB by měl v co nejvyšší míře odrážet režim ESS, především v případech, kdy údaje nebyly shromážděny v oblasti obezřetnostního dohledu, ale pro účely statistického zpravodajství, neboť v takovém případě instituce NCB jednají jako statistické organizace a jsou jako takové vnímány dotazovanými.

- 5.4. Vyšší jasnost režimu utajování informací v doporučeném nařízení by také mohla pomoci zajistit, že informace předávané institucemi ESS institucím ESCB nebudou použity pro jiné než statistické účely.

6. RŮZNÉ

- 6.1. S ohledem na čl. 1 odst. 4 doporučeného nařízení se nařízení Rady (ES) č. 2223/96 ze dne 25. června 1996 o Evropském systému národních a regionálních účtů ve Společenství vymezuje jako „ESA 95“ (v 7. bodu odůvodnění nařízení). Za účelem zajištění jednotnosti terminologie použité v nařízení lze proto uvažovat o tom, že by se slova „v příloze A“ v čl. 1 odst. 4 doporučeného nařízení nahradila slovy „v ESA 95“.
- 6.2. Bylo by také vhodné aktualizovat definici „elektronických peněz“ v čl. 1 odst. 6 nařízení odkazem na definici „elektronických peněz“, která je uvedena v čl. 1 odst. 3 písm. b) směrnice o elektronických penězích.

7. ZÁVĚR

- 7.1. Doporučené nařízení lze obecně považovat za přínosné, neboť přispívá k účinné spolupráci mezi ESS a ESCB při shromažďování a výměně statistických informací a při podporování vysoce kvalitní, důsledné statistiky na evropské úrovni. Je však třeba poznamenat, že doporučené nařízení by mohlo detailněji pojednávat o záležitostech týkajících se referenčního souboru zpravodajských jednotek v souladu s úkoly ESCB a o režimu utajování informací.
- 7.2. Měla by se zajistit nejvyšší možná průhlednost údajů shromážděných ESCB v odvětví finančních institucí. Za účelem zvýšení průhlednosti by shromážděné údaje, včetně odvozených shromážděných statistických informací, měly být zpřístupněny veřejnosti. Zároveň se zahrnutím vyšší průhlednosti do nařízení by se měla brát v úvahu potřeba udržet vysokou úroveň ochrany údajů a důvěrnosti, což neumožňuje identifikovat ekonomické činitele a neohroží stabilitu odvětví. Proto se navrhuje zahrnout do nařízení ustanovení, která zajistí průhlednost a veřejnou přístupnost údajů shromážděných ESCB v odvětví finančních institucí a která zároveň uchovají vysokou míru ochrany údajů.
- 7.3. Plánované nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropské statistice a zamýšlená revize nařízení Rady (ES) č. 2533/98 by také mohlo poskytnout nový impuls pro vztah ESCB a ESS, například v podobě obnoveného úsilí o společné cíle programů a strategické cíle v oblasti vývoje, vypracovávání a šíření evropské statistiky.